

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
 ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת עקב

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

מעלת ברכת המזון

בברכה הראשונה של ברכת המזון - ברכת הזן - מוזכר פסוק הפרנסה: "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון", אשר בו נרמזים שלושה שמות קדושים אשר על ידיהם הקב"ה מוריד את שפע הפרנסה לעולם. והיינו כי בראשי התיבות של "פותח את ידך" נרמזו השם הקדוש פא"י, וכן הם הגמטריא של השם הקדוש סא"ל, ובסופי התיבות של "פותח את ידך" נרמזו השם הקדוש חת"ך, וכן הוא הגמטריא של תיבת "ומשביע" שבפסוק. על כן ראוי ונכון לכוון היטב בשמות קדושים אלו בשעה שאומרים פסוק זה בברכת המזון וכן בתפילה, ובזכות זה יזכה האדם שתמיד תהיה פרנסתו מצויה לו בריווח ובכבוד.

כמו כן נטילת הידים שלפני אכילת הפת היא סגולה לפרנסה בשפע. לכן "על נטילת ידים" ראשי תיבות "עני", לרמוז שמי שמזלזל בנטילת ידים יבוא לידי עניות (ראה שבת סב, ב). מאידך, "מים" ראשי תיבות "מעושר מתנות ידיך", לרמוז שמי שנוטל ידיו עם הרבה מים יזכה לעשירות, כפי שהעיד רב חסדא על עצמו שבגלל שהיה מקפיד ליטול ידיו עם מלוא חופניים של מים לכן נתנו לו מן השמים מלוא חופניים של טובה ועשירות (שבת שם).

לכן כשאדם מזדמן לסעודה לא יתעצל ליטול ידיו, ולבסוף גם לברך ברכת המזון בשמחה, כיון שנטילת הידים לפני אכילת הפת וברכת המזון לאחר כך הן שתי צינורות עיקריים שדרכם ה' משפיע לאדם את שפע הפרנסה.

נתבונן לרגע: הרי אילו היו אומרים לאדם שבמרחק מאה מטרים מהמקום שבו הוא יושב מונחים שני מפתחות שבאפשרותם לפתוח לפניו את כל שערי הפרנסה, בודאי שהיה רץ לקחת אותם משם בכל מחיר שבעולם. מדוע, אם כן, מתעצל הוא לקום ליטול ידים ולברך ברכת המזון, הלא אלו הם שני מפתחות הפרנסה!?

כדי שאדם יזכה להפיק מברכת המזון את מלוא השפע הגנוז בה, עליו לברך אותה בכוונה גדולה ובמלוא הריכוז, ולא להתעסק בשום עיסוק חיצוני בזמן שהוא מברך. אדם שמפנה את השולחן וכיו"ב בשעת ברכת המזון ממש מזלזל בברכה הקדושה, ולמעלה מכך, במי שאותו הוא מברך וממנו הוא מבקש את בקשותיו - מלך מלכי המלכים הקב"ה. והפתרון הטוב ביותר לכל ההפרעות החיצוניות למיניהן בשעת ברכת המזון הוא - לברך את ברכת המזון מתוך הסידור או מתוך הברכות, כמו שכתב בספר "פלא יועץ" (ערך ספר): "ומה טוב ומה נעים שיאמר כל התפילות וכל הברכות מתוך הספר, שזה מועיל לכוון במה שאומרים". צריך לנעוץ את העיניים בתוך האותיות הקדושות ולא להסירן משם עד תום הברכה. יש לדעת שבכל מילה ומילה בברכת המזון גנוזים אורות נפלאים ושפע עצום, ולכן יש לדקדק לקרוא את כל המילים של הברכה ולא לדלג אפילו מילה אחת כיון שזהו הפסד עצום.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

"טוב לי תורת פיך"

ע"י שאוהבים את העולם הבא שונאים את העולם הזה, ולזה מודים גם חכמי המוסר, במכתב מאלוהו מביא בשם רבי ישראל סלנטר שנקודת הלב של יהודי היא אחת, אם נטעת בנקודה זו אהבת ה', כל זמן שהיא קיימת, לא תכנס שם ממשלה זרה, אבל אם יצר הטוב מסתלק הצידה אפילו לשבריר שניה, מיד הצד השני תופס את מקומו. היסוד כאן הוא שאסור שיהיה מצב שהקדושה תתפנה, אלא "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים ט"ז), העבודה של היצר הטוב צריכה להיות ללא הפסקה. לכן הצדיקים מעולם לא פסיקו פומייהו מגירסא, כי הם יודעים שברגע שהם יפסיקו מגירסתם, יכנסו בראשם כל מיני רעיונות חדשים.

כשאדם נמצא ברע הוא לעולם לא ירגיש בטוב, אדם שלא מבין ביהלומים, כאשר יזדמנו לפניו יהלומים הוא יחשוב שאלו הם שברי זכוכית, הוא אפילו מסוגל להשליך אותם לאשפה, כך יש הרבה אנשים שלא מבינים מהו הערך של דף גמרא, הרי גם אם נמכור את כל כדור הארץ עם כל תכולתו, לא נוכל לרכוש עם זה אפילו מילה אחת של תורה. דוד המלך אומר "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" (תהלים קי"ט).

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
19:47	ר"ת 20:37	18:58	ירושלים
19:46	ר"ת 20:35	18:56	תל אביב
19:48	ר"ת 20:37	18:58	חיפה
19:46	ר"ת 20:35	18:57	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הכל יעבור בשלום (א)

כעשר שנים לפני פטירתו של מורינו הרב, אישתי ילדה בן - במהלך חודשי ההריון כשהלכנו לבדיקת אולטרסאונד הרופא אמר שלעובר יש רגליים גדולות וידיים וראש קטן אישתי ואני נלחצנו מאוד ולמחרת בבוקר נסעתי אל הרב ואמרתי לרב מה שהרופאים אמרו לנו, הרב נתן תשובה חד משמעית שהכל תקין אצל העובר וכך היה התינוק יצא בריא ושלם.

אותו תינוק שנולד לנו בריא ושלם בגיל שנה וחצי בערך היה בבית קומקום חשמלי מלא במים רותחים והילד שלי עלה על הספה ומשך את הקומקום וכל המים הרותחים נשפכו לו על הגב אישתי התקשרה אלי ומיד נסענו במהירות למיון ילדים בסורוקה ושם נתנו לילד טיפול ראשוני ולאחר מכן הילד אושפז כי הכווייה בגב וביד הייתה בדרגה גבוהה מאוד נסעתי מיד לרב ובקשתי מהרב שיברך את הילד שייצא מזה בשלום הרב ברך ואמר שהכל יעבור בשלום.

הייתה שם רופאה בבית החולים שאמרה לי או יותר נכון קבעה עובדה שהילד צריך לעבור ניתוח אני לא הסכמתי לחתום לה ולתת לה אישור לנתח את הבן שלי כי האמנתי בכל ליבי ובאמונה שלמה בברכתו של הרב.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

איסור קריאה לאור הנר בשבת

שאלה: מי שאינו יודע ברכת המזון כלל ועיקר, האם גם הוא יוכל לברך ברהמ"ז בליל שבת מתוך הסידור לאור הנר, או שמא הואיל ואינו יודע ברהמ"ז כל עיקר, יש לחוש שמא יטה את הנר אם יהיה צורך בזה?

תשובה: העיקר להלכה שיכול לברך ברכת המזון לאור הנר, ואין חשש שמא יטה, הואיל וברכת המזון מן התורה, והחשש שמא יטה הוא מדרבנן, ולא גזרו רבנן דברי קודשם שבאו רק מחמת חשש שמא יטה לבטל מצות עשה מן התורה של ברכת המזון. וכל שכן בני אדם רגילים שברכת המזון שגורה על לשונם, שרשאים לברך לאור הנר שאין חשש שמא יטו את הנר, אחר שבדרך כלל ברכת המזון שגורה לפחות בראשי פרקים בפי כל.

שאלה: משניות מסכת שבת הנדפסים בסידורים, האם מותר לקוראם בסעודת שבת לאור הנר, או שמא יש לחוש שמא יטה?

תשובה: מי שרגיל לקרא משניות שבת בסעודות שבת קודש, הדבר פשוט וברור שמותר לו לקראם גם לאור הנר, כדין כל דבר שרגיל בו, ואפילו אם אינו רגיל לקוראם בקביעות אלא רק לעיתים, בכל זאת אם נחה עליו רוח טהרה ובא לקרא משניות שבת בסעודה, רשאי לכתחילה לקרא לאור הנר, ואדרבה הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו. אולם אם אינו רגיל כלל לקרא משניות שבת, וכמו כן אינו יודע אותם כלל, יקרא משניות שבת על ידי שיבקש מאשתו או מאחד היושבים שם בסעודה להשגיח עליו שלא יבוא להטות את הנר בשבת, ואם מיסב לבדו, ואינו רגיל כלל במשניות שבת, לא יקרא לאור הנר בשבת אלא רק פרק "במה מדליקין" שמותר לקוראו גם לאור הנר. ובזמן הזה בלאו הכי אין לחוש, משום שבדרך כלל ישנה גם תאורת חשמל המאירה לכבוד שבת, וכבר התבאר שמותר לקרא לאור החשמל שהרי אין לחוש בו שמא יטה.

שאלה: האם מותר לתינוקות של בית רבן ללמוד לאור הנר בשבת קודש, או שמא גם בהם גזרו חכמים שמא יטו את הנר.

תשובה: מותר לתשב"ר לקרא לאור הנר ואין חשש שמא יטו את הנר, משום שאימת רבן עליהן. ועוד, כל עצמותו של תינוק זה יושב ממתין ומצפה מתי יכבה הנר וישלחהו רבו לביתו או לשחק, וכשרואה התינוק שהנר עומד לכבות הרי הוא שש ושמח ובודאי שלא יבוא להטותו, כדי שלא ישאירהו רבו עוד.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

יסוריו של חוטא

מעשה באחד שעגלתו נתהפכה בדרך, וחילל שבת בשוגג, הטיל עליו רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב סיגופים קשים לתיקון העבירה, והמסתגף נחלש מן העינויים. עבר הבעל שם טוב בסביבתו, הלך האיש אליו וביקש תיקון לנפשו. אמר לו הבעל שם טוב - הבא ליטרא נרות לבית המדרש שידליקום בשבת וזה תיקונך.

סיפר האיש אודות התיקון של רבי יחיאל מיכל. נענה הבעש"ט ואמר: עשה כפקודתי, וסע לרבי מיכל ומסור לו בשמי שיבוא לשבת הבאה לעיר חבוסטוב, שם אשבות. כשנסע רבי מיכל לחבוסטוב, נשבר אופן העגלה. המשך דרכו ברגל, עד שהחשיך עליו היום ונכנסה שבת, כשעבר את מפתן אכסנייתו של הבעש"ט, גמרו קבלת שבת. נדהם ונעמד ליד הדלת והבעש"ט פנה אליו: שבת שלום, נקי עוון. לא טעמת טעם יסוריו של חוטא, ולכן קלה ירך להטיל עליו תשובה.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי יהודה פתייה, כ"ז אב

תלמידו של "הבן איש חי" בהיותו בגיל 17 נתבקש לעבור לפני התיבה בבית מדרשו של ר' עבדאללה סומך. לאחר שאחד הנוכחים טען שלא ממנים לשליח ציבור צעיר שלא נתמלא זקנו קם ר' עבדאללה סומך ממקומו ובתגובה סמך את ר' יהודה כרב ומורה הוראה.

כאשר עלה רבי יהודה פתייה לארץ ישראל, ביומו השני בירושלים, בא לבקרו הרב הגאון רבי אברהם עדס. רבי יהודה קיבלו בכבוד הראוי ושאל אותו בהתרגשות "מדוע הטריח כבודו את עצמו לבוא לבקרני?" השיב לו הרב עדס: "בדבר חשוב מאוד באתי אליך". "מהו הדבר?" שאל הרב פתייה. "האם זה נכון שכבודו כתב פירוש על האדרא רבא והאדרא זוטא ועדיין לא הדפיס אותו?" "כן", ענה הרב פתייה, "כתבתי את הפירוש לפני כחמש עשרה שנה. אך מניין ידוע לרב על פירושי זה? הרי דבר זה לא גיליתי לשום אדם מעולם ורק אבי יודע על כך".

הרב אברהם עדס סיפר לו כי נגלה אליו התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א בחלום וכך אמר לו: "בימים הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי מבבל, רב גדול ומקובל עצום בשם יהודה פתייה, אשר כתב פירוש על ה"אידרא רבא" וה"אידרא זוטא" שחיברתי. וזה כמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפיסו. אבקשך להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזור לו בזה", על כן באתי אל כבודו לוודא את אמיתות החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפירוש. ענה רבי יהודה פתייה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך כעת ברור לי, כי מהשמיים מסכימים לפירושי, והנני בעזרת ה' אוציאו לאור בקרוב".

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

שמחה אמיתית

"וְהָיָה עִקְבֵי תְּשֻׁמְעוֹן" (דברים ז' י"ב).

שמעתי מאבא האהוב עטרת ראשינו רבינו יורם מיכאל אברג'ל שאמר בשם חכמינו הקדושים, אין והיה אלא לשון שמחה, כלומר, כל מקום שהתורה הקדושה משתמשת במילה "והיה" זה מראה על שמחה שיש כאן. ולפי זה ביאר אבא היקר על פי גדולי החכמים, ובראשם האור החיים הקדוש כך, "וְהָיָה עִקְבֵי תְּשֻׁמְעוֹן", איפה השמחה האמיתית? עקב תשמעון, כשאדם זוכה לשמוע בקול ה' יתברך שמו, ולזכות לקיים את התורה הקדושה ואת המצוות, שם הוא זוכה לשמחה.

אבל אם האדם הוא אדם טוב, ויש בו המון דברים טובים, רק שהוא לא שומע בקול ה' יתברך, אין בו שמחה. יתכן שיש לו ממון, ויתכן שיש לו כל מיני הנאות חולפות וזמניות, אבל שמחה אמיתית, שמחה ממש, אין לו. ואימתי יזכה לשמחה אמיתית וטהורה? כשהוא זוכה לשמוע בקול ה' יתברך.

עוד שמעתי מאבא היקר "וְהָיָה עִקְבֵי תְּשֻׁמְעוֹן", והיה זה לשון שמחה, עקב - מורה על ענווה, אימתי האדם יהיה שמח באמת? כאשר הוא יתנהג בענווה אמיתית, כי כאשר האדם מתנהג בענווה, הוא מבין שלא מגיע לו כלום, וכל מה שה' יתברך נותן לו זה חסד גדול, ממילא הוא לא מתאכזב משום דבר, וכל דבר טוב שיש לו הוא שמח ומודה לה' בלי סוף, וזו האמת, כי באמת ה' יתברך נותן לכל אדם הרבה יותר ממה שמגיע לאדם.

ועוד ביאר אבא היקר רבינו יורם אברג'ל, והיה עקב, איפה השמחה האמיתית? עקב, עקב זה סוף, כלומר אימתי האדם יהיה שמח וטוב לב באמת? אחרי מאה ועשרים שנה, כמו שאמר שלמה המלך עליו השלום באשת חיל, "ותשחק ליום אחרון", כי בעולם הזה, כמה שהאדם ישמח, לעולם השמחה שלו היא לא מושלמת, כי תמיד יש משהו קטן שגם מעיב על שמחה, אולם אחרי מאה ועשרים שנה, אז תהיה שמחתו האמיתית של האדם.

ועוד אמר לנו אבא היקר רבינו יורם אברג'ל, "וְהָיָה עִקְבֵי תְּשֻׁמְעוֹן", אימתי "והיה" לשון שמחה? עקב, מלשון עקבתא דמשיחא, עיקר השמחה תהיה בעזרת ה' יתברך בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, באהבה וברוב חיבה. ולכן על זה אנחנו מתפללים לה' יתברך תמיד "תשכון בתוך ירושלים כאשר דיברת, וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין".

הוא התנא. רבי יעקב

רבות מחשבות...

פרק 7.

מאת: ר. אהרונ

קובץ סיפורי מופת על הקדוש האלוקי רבי יעקב אבוחצירא

עלטה כבדה... אין נפש חיה. כולי תקווה שמורנו הרב ער ויוכל לקבל אותי.

אחח, אינני מסוגל לעצום עין. השנייה ממני והלאה. הדאגה לשלומנו של מורנו ורבנו מטריפה את דעתי! אצא בחשאי ואפגש עימו שוב

אך באשון ליל, במינו של אחד מהם:

בחששות ובלבבות כבדים עזבו חמשת השליחים את ביתו של רבי יעקב והתפרדו איש-איש לביתו.

ועם קרן אור ראשונה של בוקר... דהרת סוסים נשמעה מקצה העיר תאפילאלת ועד לסופה

רבי יעקב שוב הרגיעני וביטל את חששותי... בעת, כנראה, עלי להתחזק באמונת חכמים

לשמחת, רבי יעקב הגה בתורה באותה שעה.

כבוד הרב! כבוד תורתנו!!! אנא ממך! אני מתחנן!!! אל נא ישב הרב כך מבלי לעשות דבר! הרשעים הארורים זוממים עלינו רעות!!!

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

תמיד תהיה בנתינה כמו השמש, אהוב את ה' בכל ליבך, וכוון בכל מעשיך שיהיו לשם שמים.

העלון מוקדש:
לרפואת אריה חי חורי בן יהודית אסתר הי"ו
לע"נ חגית אורלי בת מרגלית ז"ל
לע"נ סמדר בת דוריס ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום א' תש"פ

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות

טל': 08-6381000